

Mándy 100

HOL LÁTTA? MILYEN FILMBEN?

Az utcán áll a férfi, kalapban, szövetkabát, sál. A kirakatot nézi, körülbelül egy méterrel mögötte egy nő, ugyanarra néz. A járdáról a hó félrekotorva, ezek szerint tél van. Január, november, december, mikor eshet még hó. Néha március. Tinódi mozi, filmszínház, Nagymező utca, a helyén Capa Központ van most. Az utca csendes.

Művészmoziba menni hétköznap délben. Maradt körülbelül hat darab. Puskin, Tabán, Toldi, Bem meg talán a Művész. Tinódi mozi, sose hallottam róla. A félrekotort hó meg az utca csendje, ahogy a kalapban áll. A nő vele van?

Magasnak tűnik, nem tudom, magas volt-e, sose láttam. Nem láttam őt se, a Tinódi mozit se, a Tinódi mozit, mondjuk, akár láthattam volna, hét-éves voltam, amikor bezárt. Lehet, hogy elmentünk előtte véletlenül. Hiába is mentünk volna el, nem emlékszem. Nem figyeltem. Nem tudtam, hogy figyelnem kéne. Mándyt is láthattam volna így, véletlenül, anélkül, hogy tudok róla. December 23-án született, mint a nagyapám. Ő két évvel korábban, mármint a Mándy. Amúgy is van benne valami nagypapás, ahogy kalap, kabát, a Nagymezőben sétál. Meg a mozi. Nem is sétál, a képen csak áll, és nézi, mit adnak a moziban. Kirakatban moziműsor, nem volt még internet, port pont hu, pesti est, ma mit játszanak. Ahol felnöttem, ott is volt egy mozi. Régen, kilencvenes évek, húszeszes kisvárosokban voltak mozik. A kilencvenes évek, nem tudom, hogy régen volt-e.

Egy mozi felett lakom. Bezárt. Egy olyan mozi felett, ami már nem mozi. Vörösmarty volt, most egy kávézó, néha adnak filmet, de nem nevezik mozinak. Van kukorica, székek, vászon, filmvetítés, műsor, de nem mozi. Kultkávézó. Voltam itt randin régen, amikor még tényleg mozi volt, nem a kilencvenes években, hanem később. Sétáltunk át a Palotanegyeden, akkor

még nem laktam ott. Régen randin moziba mentek az emberek. Megint azt írom, hogy régen, ezek szerint a kétezres évek is régen, a pár éve is régen. Ma nem tudom, mennek-e moziba az emberek. Miért ne mennének? Melyik moziba? Művészmoziban, nem a Művész moziban, hanem egy művészmoziban pénteken délután kettőkor hat ember néz egy filmet. Sötét van, azt se lehet tudni, hogy délelőtt van-e vagy délután. Semmit se lehet tudni.

A Nagymező utca csöndes, hideg van. Gondolom, hogy hideg lehet, latyak, félrekotorva a hó. Pénztárnyitás 13:30.

A pénztár ablaka nem üres. Már nem nénik vannak ott, hanem valami fiatal fiú vagy lány. Kérdezi, hova szeretnék ülni. Odafordítja a monitort, mutatja az üres helyeket. Mindig azt mondom, hogy közép közép. Régen voltak erkélyek. Hatan ülünk a teremben, süppedős szék, plüss borítás, izgalom, mindjárt kezdődik. Mindig késik valaki, botorkál a sötétben, aztán valahová leül. Mivel csak hatan vagyunk, mindegy, hová. Ritkán jövök el film közben. Ritkán olyan rossz. Vagy csak nem akarok felállni. Színházból, szünetben gyakran eljövök. Kellemetlen, ha a ruhatárból ki kell kérni a kabátot, és megkérdezik, végleg távozok? Igen. Moziban már nincs ruhatár, valamikor volt, ezt a Régi idők mozijából tudom. Sose gondolkodtam ezen, hogy most miért nincs. Ha lenne szünet, biztos gyakrabban eljönnék.

Hol látta? Melyik filmben? Hogy áll a férfi, kalapban, kabát, és a hó félrekotorva. Az utca csendes, nyugodt. A nő vele van? Nem tudjuk, nem derül ki. Bodográf mozi, Bé terem. Két terem van A és B. 1969 decemberében bezárják, 1971-ben kinyit újra, de csak egy teremmel, valószínű, azt nem nevezték el. Ha csak egy terem van, nem kell elnevezni. Végleg 1999-ben zárt be, erre sem emlékszem. Akkor már vannak multiplexek. A Corvint még nem zárták be.

Régen gyakran elszakadt a film, akkor az előadás abbamaradt. Ilyenkor újra meg kellett nézni? Visszafizették a jegy árát? És ha nem vetítették többet? Félig megnézett filmek. Én egyszer technikai okok miatt nem tudtam megnézni egy filmet. 35 milliméteres szalagról vetítenék, igazi kuriózum. Bejön a mozigépész. Van még olyan? Bejön egy férfi, aki elmondja, a xenon égő kiegészítő, így a mozi elmarad. Visszafizették a jegy árát, máskor néztem meg. Általában winchesterről vetítik a filmeket, nincs szalag, nincs égő, nincs mozigépész, csak elindul a számítógép meg a projektor, és ennyi.

Miért járnak még az emberek moziba? Nem látok első randizókat, második randizókat se. A hatvanas években egy átlag magyar évente tizennégy-

szer ment moziba. Pótszékek, erkélyek, ruhatár, elszakadt filmszalagok, örök-
re félbehagyott filmek, A és B termek. Mi lehetett a film címe? És milyen
film volt? Mi lett a nővel, aki örökké csak állt, mi lett a férfival a kabátban,
a félrekotort hóval?

Hetedik sor egyes, most nem közép közép. Elöttem volt az oszlop. Egy-
szerre csak eléje léptem, és akkor már nem lehetett továbbmenni. Pedig már
úgy álltam, kabátommal a kezemben, mint aki nem akar leülni erre a székre
az oszlop mögé. Megnéztem a jegyem, hetedik sor egyes. Székek csapódása,
székek nyikorgása. Jegyszedő futott el a széksorok mellett. Mit állsz itt. Le-
ültem a kabátommal az ölemben. Oldalt kigyulladtak a zöld exit lámpák.

A Nagymező csendes, hideg van, látszik a lehelet. A mozi előtt áll, kalap-
ban zsebre tett kézzel. Merev arccal néz, a nő felé fordul, aztán becsapódik
mögötte a mozi ajtaja.

© Fortepan, Hunyady József, 1969 (Vajna Ádám képválasztása)